

RAAD VAN TOEZICHT VERZEKERINGEN

UITSpraak Nr. 2002/73 WA

in de klacht nr. 2002.1964 (050.02)

ingediend door:

hierna te noemen 'klager',

tegen:

hierna te noemen 'verzekeraar'.

De Raad van Toezicht Verzekeringen heeft kennis genomen van de schriftelijke klacht, alsmede van het daartegen door verzekeraar gevoerde schriftelijke verweer. De Raad heeft aanleiding gevonden, alvorens uitspraak te doen, verzekeraar in een zitting van de Raad te horen.

Voor zover voor de beoordeling van de klacht van belang, is het navolgende gebleken.

Inleiding

Klager heeft voor zichzelf en zijn gezin bij verzekeraar een aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren gesloten.

In artikel 4.4 van de op de verzekering van toepassing zijnde polisvoorwaarden is bepaald: '(...) Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt met of door een motorrijtuig dat een verzekerde in eigendom heeft, bezit, houdt, bestuurt of gebruikt; deze uitsluiting geldt evenwel niet voor: (...) 4.4.4. de aansprakelijkheid van een verzekerde voor schade veroorzaakt tijdens joy-riding met een motorrijtuig, mits de veroorzaker jonger is dan 18 jaar. Onder joy-riding wordt verstaan elk wederrechtelijk gebruik van een motorrijtuig zonder de bedoeling te hebben zich dit motorrijtuig toe te eigenen.'

Op 2 maart 1998 heeft klagers toen 15 jaar oude zoon met een onverzekerde bromfiets een auto aangereden. Verzekeraar heeft met een beroep op de bovenvermelde polisbepaling geweigerd om de aan de automobilist toegebrachte schade te vergoeden.

De klacht

Op 2 maart 1998 heeft klagers zoon zonder toestemming de niet aan hem toebehorende of voor hem bestemde onverzekerde bromfiets uit de schuur weggenomen en daarmee een aanrijding veroorzaakt. Nadat verzekeraar had meegedeeld de schade niet te vergoeden, heeft klager zelf de tegenpartij door betaling van een bedrag van f 6.391,- schadeloos gesteld.

De bromfiets was van een vriend van klagers dochter. Toen de verzekering uitging heeft de vriend ter vereffening van een schuld aan klagers dochter de bromfiets aan klager overgedragen. De bromfiets was beslist niet bestemd voor klagers zoon, zoals verzekeraar beweert.

2002/ 73 WA

Klagers zoon heeft opzettelijk en wederrechtelijk op de weg gebruik gemaakt van een motorrijtuig van een derde, zonder de bedoeling te hebben zich dit toe te eigenen. Verzekeraar dient op grond van artikel 4.4.4 van de polisvoorwaarden het door klager aan de tegenpartij betaalde bedrag te vergoeden. Verzekeraar neemt ten onrechte een afwijzend standpunt in en schaadt hiermee de goede naam van het verzekeringsbedrijf. Klager wijst nog op het vonnis van 19 januari 1994 van de Rechtbank te Zwolle, VR 1996 nr. 31.

Het standpunt van verzekeraar

In deze kwestie gaat het erom of gesproken kan worden van joyriding in de zin van de polis.

Van joyriding kan uiteraard alleen sprake zijn als het motorrijtuig van een ander dan de joyrider zelf is. Bij auto's en motoren valt de eigendom (meestal) af te leiden uit de tenaamstelling van het kenteken. Omdat bij bromfietsen zo'n kentekening ontbreekt, vindt immatriculatie plaats door het verzekeringsbewijs cq. verzekeringsplaatje. Omdat deze in het onderhavige geval ook ontbreken, zal op andere wijze aangetoond moeten worden dat de bromfiets van een ander dan de joyrider zelf was.

In eerste instantie blijkt uit alle stukken dat klagers zoon eigenaar van de bromfiets was: dit is telefonisch door de tussenpersoon aan verzekeraar medegedeeld en door de politie in het originele politierapport opgetekend.

Op basis daarvan heeft verzekeraar de schadeclaim afgewezen omdat van joyriding geen sprake was.

Daarop stelde klager dat de bromfiets was verkregen van de ex-vriend van zijn dochter, ter compensatie van een schuld. Nadat verzekeraar schadevergoeding opnieuw had afgewezen liet klager het politierapport aanpassen, zodat hij daarin als eigenaar staat vermeld.

Dit is nog altijd geen objectief gegeven, reden waarom verzekeraar de naam en adresgegevens van de ex-vriend heeft gevraagd om bij hem klagers verhaal te verifiëren.

De ex-vriend verklaarde dat de bromfiets voor klagers dochter bedoeld was, terwijl klager stelt dat hij de vordering op de vorige eigenaar had. Is het gestelde door de ex-vriend juist, dan kan de dochter haar broer (stilzwijgend) toestemming gegeven hebben de bromfiets te gebruiken en is er wederom geen sprake van joyriding.

Een verzekerde dient een door hem gesteld gedekt evenement, bij betwisting door verzekeraar, te bewijzen. Verklaringen van verzekerden en belanghebbenden bij een schadevergoeding zelf acht verzekeraar daarvoor niet voldoende (zeker als die lezing een paar maal aangepast wordt).

Op grond van het bovenstaande meent verzekeraar dat het door hem vragen van aanvullend bewijs van klager - bijvoorbeeld door het doen van aangifte ter zake van joyriding - in de gegeven omstandigheden de toets van redelijkheid en billijkheid kan doorstaan.

2002/ 73 WA

Het commentaar van klager

Klager heeft, kennis genomen hebbend van het verweer van verzekeraar, zijn klacht gehandhaafd en nog nader toegelicht. De politie is bij het opmaken van het rapport er blijkbaar ten onrechte vanuit gegaan dat klagers zoon eigenaar van de bromfiets was. Aangezien later bleek dat deze foute vermelding juridische gevolgen voor hem opleverde heeft klager de verbalisanten verzocht dit te rectificeren. Men heeft onder ede het rapport gewijzigd. Nimmer is verklaard dat de bromfiets voor klagers zoon bestemd zou zijn. Klager heeft de bromfiets van de ex-vriend overgenomen. Of de bromfiets eigendom was van klager of van zijn dochter is niet relevant. Klagers zoon heeft wederrechtelijk gebruik gemaakt van een niet aan hem toebehorende of voor hem bestemde bromfiets. Geen van klagers gezinsleden heeft de zoon toestemming gegeven gebruik te maken van de bromfiets. Hem was dit zelfs uitdrukkelijk verboden daar hij nog geen 16 jaar oud was en de bromfiets niet verzekerd was. De sleutels van de bromfiets waren verstopt, maar zijn toch door de zoon gevonden. Verzekeraar heeft met het benaderen van de vorige eigenaar getracht aan te tonen dat de bromfiets wel voor klagers zoon bestemd was. Nu het tegendeel blijkt hecht verzekeraar geen waarde aan diens verklaring. Met de verklaring van de ex-vriend en het onder ede opgemaakte gerectificeerde rapport is voldoende aannemelijk gemaakt c.q. is aangetoond dat klagers zoon geen eigenaar van de bromfiets was. De politie was ervan op de hoogte dat de bromfiets niet verzekerd was en dat klagers zoon wederrechtelijk gebruik heeft gemaakt van de bromfiets. Zij heeft blijkbaar geen aanleiding gezien daarvan proces-verbaal op te maken. In de polisvoorwaarden is niet vermeld dat bij joyriding verplicht is aangifte bij de politie te doen.

Het overleg met verzekeraar

Ter zitting is de klacht met verzekeraar besproken.

Het oordeel van de Raad

1. Verzekeraar is bij de behandeling van de onderhavige zaak in ernstige mate tekortgeschoten.
2. In zijn brief van 18 oktober 2001 aan de tussenpersoon van klager schrijft verzekeraar dat een namens klager op 19 maart 2001 aan verzekeraar geschreven brief onbeantwoord was gebleven omdat het dossier tijdelijk onvindbaar was. Dit laatste was voor verzekeraar blijkbaar geen reden klager omtrent de achtergrond van de langdurige vertraging in kennis te stellen. Dit ondanks herinneringsbrieven die van de kant van klager naar aanleiding van de niet-beantwoording van de brief van 19 maart 2001 (en van andere brieven) aan verzekeraar waren gezonden. Ter zitting is door verzekeraar erkend, dat een dergelijke handelwijze onbehoorlijk is.
3. Feitelijke omstandigheden heeft verzekeraar slechts in aanmerking genomen voor zover ze in zijn kraam te pas kwamen. Daarvan geeft de Raad twee voorbeelden. In een brief van 9 november 1998 schreef verzekeraar aan klager: "In het politierapport wordt vermeld dat uw zoon de eigenaar van de bromfiets is. Dit feit wordt niet zomaar door de politie (beambten) verzonnen!". Maar toen de politie haar oordeel later had gerectificeerd en klager als eigenaar/houder van de bromfiets had aangemerkt, schreef verzekeraar in zijn brief van 18 oktober 2001 zonder enige motivering aan de tussenpersoon van klager: "Weliswaar heeft de politie op verzoek van (klager) het politierapport in die zin gewijzigd dat hij als eigenaar/houder wordt vermeld, maar aan deze wijziging kan niet veel waarde worden gehecht".

2002/ 73 WA

Voorts stelde verzekeraar zich aanvankelijk op het standpunt dat de zoon van klager eigenaar was van de bromfiets zodat hij zich niet schuldig kon maken aan joyriding ermee. Maar toen dit argument verzekeraar uit handen was geslagen door de ex-vriend van de dochter van klager uit wiens verklaring viel af te leiden dat de zoon van klager geen eigenaar van de bromfiets was, verlegde verzekeraar de discussie naar een ander terrein, namelijk de hier niet relevante vraag of klager dan wel zijn dochter eigenaar van de bromfiets was geworden.

4. Verzekeraar heeft geprobeerd klager met een juridisch volstrekt ondeugdelijk, maar niet onmiddellijk als zodanig kenbaar middel van de beweerde onjuistheid van diens standpunt te overtuigen. In zijn brief van 11 maart 1999 aan klager schreef verzekeraar: "Nu wij hiervan (namelijk van aangifte bij de politie door klager van de joyriding van zijn zoon) nog geen afschrift hebben ontvangen kan er volgens de wet nog niet van "joyriding" gesproken worden." Een wettelijke bepaling met een zodanige inhoud of strekking bestaat echter niet. Ter zitting heeft verzekeraar erkend dat een dergelijke ergerlijke wijze van debatteren een verzekeraar niet past.

5. Klager heeft verzekeraar een aantal malen gewezen op het vonnis van 19 januari 1994 van de Rechtsbank te Zwolle, VR 1996 nr. 31, maar verzekeraar is daarop niet ingegaan.

6. Het bovenstaande voert tot de slotsom dat verzekeraar het door klager betaalde schadebedrag aan deze dient te vergoeden.

De beslissing

De Raad verklaart de klacht gegrond en verbindt daaraan de hierboven onder 6 vermelde consequentie voor verzekeraar.

Aldus is beslist op 9 december 2002 door Mr. M.M. Mendel, voorzitter, Mr. D.H. Beukenhorst, Drs. C.W.L. de Bouter, Mr. R. Cleton en Mr. E.M. Dil-Stork, leden van de Raad, in tegenwoordigheid van Mr. S.N.W. Karreman, secretaris.

De Voorzitter:

(Mr. M.M. Mendel)

De Secretaris:

(Mr. S.N.W. Karreman)